

Dokument zasedanja

A8-0153/2016

26.4.2016

POROČILO

o revščini: vidik spola
(2015/2228(INI))

Odbor za pravice žensk in enakost spolov

Poročevalka: Maria Arena

Pripravljalnica mnenja (*):
Lynn Boylan, Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

(*) Pridruženi odbor - člen 54 Poslovnika

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽITEV	20
MNENJE ODBORA ZA ZAPOSLOVANJE IN SOCIALNE ZADEVE(*).....	21
MNENJE ODBORA ZA KULTURO IN IZOBRAŽEVANJE	29
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V PRISTOJNEM ODBORU	35
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU	36

(*) Pridruženi odbor - člen 54 Poslovnika

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o revščini: vidik spola (2015/2228(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2 in 3(3) Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju členov 8, 9, 151, 153 in 157 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti njenih določb o socialnih pravicah in enakosti med moškimi in ženskami,
- ob upoštevanju Konvencije OZN o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk iz leta 1979,
- ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Istanbulska konvencija),
- ob upoštevanju strategije EU za rast Evropa 2020, zlasti cilja, da bi do leta 2020 za 25 % zmanjšali število Evropejcev, ki živijo pod nacionalno mejo revščine, s čimer bi iz revščine rešili več kot 20 milijonov ljudi, in da je treba v celoti izkoristiti sisteme socialnega varstva in pokojninske sisteme držav članic ter tako zagotoviti ustrezno dohodkovno podporo,
- ob upoštevanju svežnja Komisije o socialnih naložbah iz leta 2013,
- ob upoštevanju izkustvene skupnosti za vključevanje načela enakosti spolov pri Evropskem socialnem skladu (GenderCop), zlasti delovne skupine GenderCopa o revščini in vključevanju,
- ob upoštevanju člena 7 uredbe o skupnih določbah za strukturne sklade za obdobje 2014–2020,
- ob upoštevanju letne konvencije Evropske platforme za boj proti revščini in socialni izključenosti leta 2014,
- ob upoštevanju Direktive 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu (prenovitev),
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2010/18/EU z dne 8. marca 2010 o izvajanju revidiranega okvirnega sporazuma o starševskem dopustu, sklenjenega med BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP in ETUC, ter o razveljavitvi Direktive 96/34/ES,
- ob upoštevanju načrta Komisije iz avgusta 2015 za nov začetek za reševanje izzivov usklajevanja poklicnega in družinskega življenja, s katerimi se srečujejo delovno aktivne družine,

- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 3. decembra 2015 z naslovom "Strategic engagement for gender equality 2016-2019" (Strateška prizadevanja za enakost spolov 2016–2019) (SWD (2015)0278),
- ob upoštevanju rezultatov raziskave EU o lezbijkah, gejih, biseksualcih in transspolnih osebah v Evropski uniji, ki jo je izvedla Agencija za temeljne pravice in ki je bila objavljena 17. maja 2013,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. oktobra 2005 o ženskah in revščini v Evropski uniji¹ ter resolucije z dne 3. februarja 2009 o nediskriminaciji na podlagi spola in solidarnosti med generacijami²,
- ob upoštevanju stališča, sprejetega v prvi obravnavi dne 20. oktobra 2010, z namenom sprejetja Direktive 2011/.../EU Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktive o porodniškem dopustu³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. marca 2011 o pojavnih oblikah revščine žensk v Evropski uniji⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. aprila 2011 o prednostnih nalogah in splošnem pregledu novega političnega okvira EU za boj proti nasilju nad ženskami⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. septembra 2011 o razmerah žensk, ki se približujejo upokojitveni starosti⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2011 o položaju mater samohranilk⁷,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. aprila 2012 o ženskah in podnebnih spremembah⁸,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. maja 2012 o uporabi načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske⁹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. februarja 2013 o 57. zasedanju Komisije Združenih narodov za položaj žensk o odpravi in preprečevanju vseh oblik nasilja nad ženskami in dekleti¹⁰,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. marca 2013 o vplivu gospodarske krize na enakost spolov in pravice žensk¹¹,

¹ UL C 233 E, 28.9.2006, str. 130.

² UL C 67 E, 18.3.2010, str. 31.

³ UL C 70 E, 8.3.2012, str. 162.

⁴ UL C 199 E, 7.7.2012, str. 77.

⁵ UL C 296 E, 2.10.2012, str. 26.

⁶ UL C 51 E, 22.2.2013, str. 9.

⁷ UL C 131 E, 8.5.2013, str. 60.

⁸ UL C 258 E, 7.9.2013, str. 91.

⁹ UL C 264 E, 13.9.2013, str. 75.

¹⁰ UL C 24, 22.1.2016, str. 8.

¹¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0073.

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. marca 2015 o napredku pri doseganju enakosti med ženskami in moškimi v Evropski uniji leta 2013¹,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. junija 2015 o strategiji EU za enakost žensk in moških po letu 2015²,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. oktobra 2015 o uporabi Direktive 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu³,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. oktobra 2015 o prenovi akcijskega načrta EU za enakost spolov in krepitev vloge žensk pri razvoju⁴,
 - ob upoštevanju študije, objavljene aprila 2014, ki jo je naročila Komisija, z naslovom Starši samohranilci in zaposlovanje v Evropi,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve o izpolnjevanju ciljev boja proti revščini ob upoštevanju vedno višjih stroškov gospodinjstev ter priloženega mnenja Odbora za pravice žensk in enakost spolov,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov in mnenj Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve ter Odbora za kulturo in izobraževanje (A8-0153/2016),
- A. ker najnovejši podatki Eurostata kažejo, da je število žensk, ki živijo v revščini, še vedno višje kot pri moških, s približno 64,6 milijona žensk v primerjavi s 57,6 milijona moških⁵; ker to kaže, da revščina na ženske in moške vpliva različno; ker je v EU-28 v letu 2014 revščina še posebej ogrožala ženske, saj je stopnja ogroženosti znašala 46,6 % pred socialnimi transferji in 17,7 % po teh transferjih; ker se stopnja revščine med ženskami močno razlikuje med državami članicami; ker je ne glede na to, kako specifične so ogrožene skupine, kot so starejše ženske, samske ženske, matere samohranilke, lezbijke, biseksualke, transspolne ženske in invalidke, stopnja revščine med migrantkami in pripadnicami etničnih manjšin enaka po vsej EU; ker 38,9 % prebivalstva in 48,6 % samskih žensk v EU-28 ne more kriti nepredvidenih izdatkov; ker visoki komisar OZN za človekove pravice poroča, da ženske predstavljajo večino najrevnejših ljudi na svetu in da se je število žensk, ki živijo v revščini na podeželju, od leta 1975 povečalo za 50 %, da ženske opravijo dve tretjini delovnih ur na svetu in proizvedejo polovico svetovne hrane, pri tem pa zaslužijo le 10 % svetovnega dohodka in imajo v lasti manj kot 1 % svetovne lastnine;
- B. ker enakost spolov na trgu dela, dosežena z večjo socialno in gospodarsko blaginjo, ne prinaša koristi samo ženskam, temveč tudi gospodarstvu in celotni družbi; ker je bil cilj

¹ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0050.

² Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0218.

³ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0351.

⁴ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0350.

⁵ http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=t2020_50&language=fr

zagotoviti enakost med moškimi in ženskami opredeljen že leta 1957 v Rimski pogodbi;

- C. ker so se vlade v Konvenciji Združenih narodov o otrokovih pravicah in Agendi za trajnostni razvoj do leta 2030 zavezale, da bodo vsem fantom in dekletom omogočile, da v celoti dokončajo primarno izobraževanje; ker je Parlament maja 2015 na mednarodni dan žena pripravil dogodek o opolnomočenju deklet in žensk z izobraževanjem; ker sta formalna in neformalna izobrazba bistveni za premostitev marginalizacije in različnih oblik diskriminacije, saj ustvarjata dialog, odprtost in razumevanje med skupnostmi ter omogočata opolnomočenje marginaliziranih skupnosti;
- D. ker so v časih gospodarske recesije ljudje, ki že živijo na robu revščine, – kar so precej verjetneje ženske – v ranljivem položaju na trgu dela in na področju socialne varnosti, zlasti pripadniki skupin, ki se srečujejo z večplastno diskriminacijo; ker raziskava o položaju lezbijk, gejev, biseksualcev in transspolnih oseb v Evropski uniji ugotavlja, da se lezbijke in transspolne ženske soočajo z nesorazmernim tveganjem diskriminacije na podlagi spolne usmerjenosti ali spolne identitete pri zaposlovanju (19 %), izobraževanju (19 %), nastanitvi (13 %), zdravstveni oskrbi (10 %) in dostopu do socialnih storitev (8 %); ker to povzroča nesorazmerno tveganje za njihovo ekonomsko in socialno blaginjo;
- E. ker so se z varčevalnimi politikami, ki jih je zahtevala Komisija in jih izvajajo države članice, skupaj z gospodarsko krizo v zadnjih letih povečale neenakosti in so prizadete zlasti ženske, saj se je revščina med njimi še povečala in so vse bolj izključene iz trga dela; ker se je zmanjšala mreža javnih storitev in infrastrukture za varstvo otrok, starejših in bolnih ter zagotavljanje tovrstnih kakovostnih brezplačnih javnih storitev;
- F. ker so enostarševske družine bolj izpostavljene revščini ali socialni izključenosti (49,8 % v primerjavi s 25,2 % povprečnih gospodinjstev z vzdrževanimi otroki, čeprav obstajajo velike razlike med državami članicami)¹; ker so po podatkih Eurostata leta 2014 ženske predstavljale 56,6 % enostarševskih gospodinjstev v Uniji; ker revščina močno vpliva na osebni razvoj in izobraževanje otrok, posledice pa se lahko kažejo vse življenje; ker so se povečale razlike v izobrazbi med otroki iz različnih družbenoekonomskih okolij (v 11 državah zagotavljanje predšolske vzgoje in varstva za otroke v starosti od 0 do 3 let dosega zgolj 15-odstotno pokritost); ker obstaja velika verjetnost prenašanja revščine med več generacijami; ker je pomanjkanje kakovostnega izobraževanja dejavnik, ki znatno povečuje možnosti revščine in socialne izključenosti otrok, številni dejavniki, povezani z družinskim življenjem, kot so pomanjkanje stabilnosti, nasilje ali slabe bivalne razmere, pa bistveno povečujejo tveganje za zgodnjo opustitev šolanja;
- G. ker revščina še posebej prizadene ženske, ki živijo na podeželju; ker številne ženske, ki živijo na podeželju, niso registrirane na trgu dela ali prijavljene kot brezposelne; ker je stopnja brezposelnosti žensk na podeželju zelo visoka, zaposlene pa imajo zelo nizke dohodke; ker imajo ženske na podeželju omejen dostop do izobraževanja, zgodnjega odkrivanja raka in zdravstvenega varstva na splošno;

¹ Child Poverty and Social Exclusion in Europe (Revščina otrok in socialna izključenost v Evropi), Organizacija Save the Children, Bruselj, 2014, str. 14.

- H. ker življenje na robu revščine vodi v socialno izključenost in neudeležbo v družbenem življenju, kar zadeva dostop do izobraževanja, pravnega varstva, vseživljenjskega učenja, osnovnih zdravstvenih storitev, dostojnih bivalnih razmer in prehrane, vode in energije, dostop do kulture in sodelovanje pri njej ter dostop do informacij, športa in javnega prevoza; ker se z naložbami v politike, ki podpirajo ženske, izboljšujejo tudi življenjske razmere njihovih družin, zlasti otrok;
- I. ker si zgolj 11 % mater v Evropi želi zaposlitve s polnim delovnim časom, 63 % žensk pa si želi možnosti bolj prilagodljivega delovnika, da bi ga lahko prilagodile družinskim obveznostim¹;
- J. ker razlika v plačilu med spoloma znaša 16,3 % in se ženske bolj kot moški soočajo z atipičnimi in negotovimi pogodbami o delu (pogodbe brez zagotovljene minimalne delovne obveznosti, začasno delo, nadomeščanje, delo s krajšim delovnim časom); ker zaradi teh negotovih pogodb ženske v večji meri ogroža revščina, hkrati pa nastaja kategorija revnih delavcev;
- K. ker imajo ženske, ki želijo ustanoviti podjetje, zelo pogosto težave pri dostopu do kreditov, saj tradicionalni finančni posredniki le stežka odobrijo posojila, saj menijo, da so podjetnice bolj izpostavljene tveganju in manj pripravljene širiti podjetje in uresničevati donosne naložbe;
- L. ker so ženske pogosto zaposlene v gospodinjstvih in jih področje uporabe nacionalne delovne zakonodaje pogosto ne vključuje; ker zlasti ženskam brez dokumentov grozi prisilno delo in izkoriščanje na tem področju;
- M. ker ženske pogosteje kot moški prevzemajo odgovornost za oskrbo starejših, bolnih ali vzdrževanih družinskih članov in otrok ter pogosteje začasno prekinajo svojo poklicno pot, posledica tega pa sta nizka vključenost na trg dela in dolga obdobja neaktivnosti na tem trgu; ker se tveganje revščine zmanjša z uvedbo zelo kakovostnih, cenovno dostopnih socialnih storitev in infrastrukture za predšolsko vzgojo in varstvo ter oskrbo za druge vzdrževane osebe, na primer starejše; ker je le nekaj držav članic doseglo ali preseгло barcelonske cilje, ki bi morali biti bistveni za napredek pri enaki delitvi obveznosti glede oskrbe;
- N. ker je zaradi medgeneracijske razsežnosti revščine obravnavanje položaja deklet in mladih žensk, ki se soočajo s socialno izključenostjo in revščino, bistvenega pomena za boj proti feminizaciji revščine;
- O. ker je, gledano za celo EU-27, 34 % mater samohranilk v aktivni starosti izpostavljenih tveganju revščine v primerjavi s 17 % za druge družine v aktivni starosti z otroki;
- P. ker razlika pri pokojninskih pravicah povprečno znaša 39 % in je nastala z neravnovesjem zaradi trajnih neenakosti pri plačah in dostopu do zaposlitve, diskriminacije ter razlike v plačah med ženskami in moškimi na trgu dela; ker razlika v pokojninah onemogoča ekonomsko neodvisnost žensk in je eden od razlogov za to, da se ženske v starosti znajdejo pod pragom revščine; ker so potrebni ukrepi za zagotovitev enakega dostopa do dostojnih pokojninskih sistemov za ženske; ker se je v obdobju

¹ Rezultati raziskave o materah v Evropi (Mothers in Europe 2011), Mouvement Mondial des Mères-Europe

2006–2012 razlika v pokojninah zmanjšala v tistih državah članicah, ki so izvajale Direktivo 2006/54/ES;¹

- Q. ker je povečanje tveganja za revščino tesno povezano z zmanjšanjem proračunskih sredstev na področju izobraževanja, sistemov socialnega varstva in storitev nege in oskrbe; ker so kriza in varčevalni ukrepi, sprejeti v številnih evropskih državah, najbolj prizadeli ženske in otroke;
- R. ker so ženske glavno gonilo gospodarskega in družbenega razvoja, dobra izobrazba pa je ena najbolj učinkovitih razpoložljivih strategij za uspeh na trgu dela in prekinitev kroga revščine; ker veliko finančno breme plačljivega izobraževanja glede na s tem povezane neposredne in posredne stroške močno ovira ljudi, ki živijo v revščini, pri pridobivanju kvalifikacij; ker so deklice v šoli boljše od dečkov, vendar se pogosto srečujejo z večjimi težavami ali zaradi družinskega ali drugega pritiska učnega uspeha ne morejo prenesti v poklicne dosežke;
- S. ker ustrahovanje močno vpliva na učne dosežke, njegov psihološki vpliv in posledice za uspešnost pa se razlikuje med dečki in deklicami;
- T. ker stereotipi, ki se na široko izražajo v družbi, temeljijo na patriarhalnosti in ženskam namenjajo podrejeno vlogo v družbi, s čimer prispevajo k feminizaciji revščine; ker se ti stereotipi razvijajo že v otroštvu in se kažejo pri izbiri možnosti v izobraževanju in usposabljanju ter tudi na trgu dela; ker so ženske še vedno prepogosto omejene na „ženskam prijazne“ naloge, za katere še vedno niso ustrezno plačane, hkrati pa so še vedno preslabo zastopane na področjih matematike, znanosti, gospodarstva, informacijske in komunikacijske tehnologije in inženirstva, pa tudi na odgovornih položajih; ker ti stereotipi v povezavi z normativno vlogo sektorjev, kjer prevladujejo moški, pri določanju plač vodijo do diskriminacije na podlagi spola;
- U. ker je pojem „gospodinjstvo“ pomanjkljivo opredeljen glede na zbiranje podatkov, saj predpostavlja, da vsi člani gospodinjstva zaslužijo enako in enako delijo sredstva; ker se pri obravnavi dohodkovne neenakosti drugi parametri razen „gospodinjstva“, le redko uporabljajo; ker ta pojem ne omogoča, da bi v okviru procesa oblikovanja politike upoštevali položaj žensk z vidika prihodkov ali fiskalnih obveznosti;
- V. ker strategija Evropa 2020 za pametno, trajno in vključujoče gospodarstvo Unije vsebuje visoko zastavljene cilje, kot so 75-odstotna stopnja zaposlenosti in zmanjšanje števila ljudi pod pragom ali na robu revščine za najmanj 20 milijonov ter zmanjšanje socialne izključenosti do leta 2020; ker cilji strategije predvidevajo zmanjšanje zgodnjega šolskega osipa pod 10 %;
- W. ker je eden od ciljev strategije Evropa 2020 zagotoviti, da 40 % mladih med 30. in 34. letom doseže univerzitetno izobrazbeno raven v primerjavi s sedanjih 37,9 %; ker povprečje pri ženskah presega 42,3 %, pri moških pa znaša 33,6 %;
- X. ker uresničevanje cilja strategije Evropa 2020 za boj proti revščini kot enega od petih merljivih ciljev strategije zahteva tudi pomemben nov politični zagon; ker teh ciljev ni mogoče doseči, ne da bi politika za boj proti revščini vključevala močno razsežnost

¹ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/547546/EPRS_STU\(2015\)547546_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/547546/EPRS_STU(2015)547546_EN.pdf), str. 11

spola, in brez sprejetja nacionalnih politik za zaščito žensk, zlasti pred tveganjem revščine;

- Y. ker so lahko revščina in socialna izključenost ter ekonomska odvisnost žensk dejavniki, ki poslabšujejo položaj žensk žrtv nasilja, ter obratno, saj ima nasilje posledice za zdravje žensk in pogosto vodi v izgubo delovnega mesta, brezdomstvo, socialno izključenost in revščino; ker to vključuje nesorazmerno izpostavljenost trgovini z ljudmi in spolnemu izkoriščanju; ker poleg tega veliko žensk, ki trpijo zaradi te oblike nasilja, še naprej živi s tistimi, ki jih zlorabljujejo, saj so od njih ekonomsko odvisne;
- Z. ker je enakost spolov orodje za boj proti revščini med ženskami, saj pozitivno vpliva na produktivnost in gospodarsko rast ter vodi k večji udeležbi žensk na trgu dela, kar prinaša številne socialne in ekonomske koristi;

Revščina ter usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja

1. poudarja, da so pri preprečevanju revščine, zlasti med ženskami, ključnega pomena kakovostne javne storitve, od katerih so ženske bolj odvisne;
2. poudarja, da je treba moške spodbujati in jih obvezati k promociji enakosti spolov na vseh področjih in na vseh ravneh trga dela;
3. meni, da bi države članice morale med prednostne naloge postaviti vprašanje usklajevanja zasebnega in poklicnega življenja in v ta namen skleniti delovne dogovore, ki bodo prijazni za družinsko življenje, npr. prilagodljiv delavnik in možnost dela na daljavo; ugotavlja, da pomanjkanje cenovno dostopnega kakovostnega varstva otrok, oskrbe vzdrževanih oseb in starejših, zlasti pa jasli, vrtcev in struktur za dolgotrajno nego, prispeva k socialni izključenosti ter neenakostim med spoloma v zaposlitvi, plači in pri pokojninah; poudarja, da je enakopraven dostop do brezplačne kakovostne predšolske vzgoje in cenovno dostopnega varstva, do formalnega in neformalnega izobraževanja ter priložnostnega učenja in do storitev za pomoč družinam osrednjega pomena za spodbujanje žensk, naj vstopijo na trg dela in tam ostanejo, za zagotavljanje enakih možnosti in prekinitev kroga revščine, saj to ženskam pomaga, da postanejo neodvisne in si pridobijo kvalifikacije za varno zaposlitev;
4. globoko obžaluje, da se v EU izvajajo varčevalne politike, ki skupaj z gospodarsko krizo prispevajo k naraščajoči stopnji revščine, zlasti med ženskami;
5. poziva države članice in Komisijo, naj za izpolnitev barcelonskih ciljev razvijejo in uporabijo obstoječe politike in finančne instrumente, med drugim tudi sveženj „socialnih naložb“; v zvezi s tem poziva, naj se optimalno izkoristita Evropski socialni sklad (ESS) in Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), pri socialnih naložbah in uporabi uredbe o Evropskem skladu za strateške naložbe (EFSI) naj se prednost nameni zagotovitvi javnih in zasebnih struktur za nego in pomoč otrokom in drugim vzdrževanim osebam, ter naj se mehanizem za prilagodljivost v okviru pakta za stabilnost in rast uporabi za financiranje predšolske vzgoje in varstva; predlaga, naj Komisija v obliki mehanizma za sofinanciranje nameni specifične vire za spodbujanje ukrepov za območja, kjer ni dovolj struktur za predšolsko vzgojo in varstvo ter kjer vlada izredno nizka stopnja zaposlenosti žensk;

6. poziva države članice, naj izvajajo politike, ki bodo varovale in zagotavljale bolj kakovostne in brezplačne javne storitve, še zlasti na področju zdravstva, izobraževanja, socialne varnosti in sodstva; opozarja, da je morajo javne službe obvezno razpolagati s potrebnimi finančnimi in človeškimi viri, če naj izpolnijo zadane cilje;
7. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo potrebne ukrepe za spodbujeno usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, da bi na ta način ženskam, zlasti tistim med njimi, ki jih revščina najbolj ogroža, omogočile nadaljevanje poklicne poti na temelju polnega delovnega časa oziroma, če jim je to ljubše, na temelju skrajšanega oziroma gibljivega delovnega časa;
8. poziva Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z državami članicami sproži obsežno globalno pobudo, kako izpolniti potrebe mater in očetov glede različnih vrst dopusta – porodniškega, očetovskega, dopusta za nego in varstvo otroka in dopusta za nego –, zlasti da bi lahko moški dejavno nastopili kot očetje, kar bi omogočilo pravičnejšo porazdelitev družinskih obveznosti, ženske pa bi na ta način imele enake možnosti za udeležbo na trgu dela, s čimer bi bile tudi ekonomsko bolj neodvisne; se zaveda, da je zakonodaja s tega področja v nekaterih državah članicah že naprednejša od določb v predpisih EU; poziva države članice, naj razmislijo o sprejetju zakonodaje, ki bo zavarovala ali spodbudila materinske, očetovske in starševske pravice; poudarja, da je bilo leta 2010 med osebami, ki so uveljavljale pravico do dopusta za nego in varstvo otroka, le 2,7 % moških, kar kaže na potrebo po konkretnem ukrepanju za to, da bo uveljavljanje individualne in neprenosljive pravice do koriščenja dopusta za nego in varstvo otroka omogočeno na kar najbolj velikodušni osnovi;
9. ponovno izraža razočaranje, ker je bila po mnogih letih prizadevanj za premik z mrtve točke umaknjena direktiva o porodniškem dopustu, ki bi zagotovila boljšo zaščito evropskih državljanov; poziva Komisijo, naj pripravi nov predlog in upošteva stališče Parlamenta v podporo zvišanju sedanjega minimalno zagotavljenega porodniškega dopusta ob polni plači s 14 na 20 tednov ter za obvezno pravico do plačanega očetovskega dopusta; je prepričan, da morajo vse države članice sprejeti specifične ukrepe zato, da bodo ženske lažje usklajevale poklicno in zasebno življenje; poziva Komisijo, naj v proces evropskega semestra vključi cilj doseganja močne socialne dimenzije in enakosti spolov na delovnem mestu;
10. pozdravlja predlog za uvedbo dopusta za nego, kot je predstavljen v načrtu Komisije za nov začetek pri obravnavi izzivov, povezanih z usklajevanjem poklicnega in zasebnega življenja, s katerimi se soočajo družine zaposlenih,
11. se zavzema za individualizacijo pravic v politiki socialne enakosti;

Revščina in delo

12. poziva Komisijo in države članice, naj ob upoštevanju ciljev strategije Evropa 2020 pripravijo ukrepe, s katerimi bodo spodbujale zaposlovanje žensk in vključevanje socialno ogroženih skupin žensk na trg dela, naj okrepijo in izboljšajo izobraževanje, več sredstev vlagajo v usposabljanje in obveščanje, da bodo kvalifikacije zagotovljeno prevladale pri kasnejšem vključevanju žensk na trg dela, s poudarkom na vseživljenjskem učenju, s katerim lahko ženske pridobijo potrebne veščine za dostop do kakovostnih delovnih mest oziroma se na spreminjajočem se trgu dela prekvalificirajo;

poziva k temu, naj se med deklicami bolj promovirajo predmeti s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, da bi se na ta način spopadli z izobraževalnimi stereotipi, na dolgi rok pa tudi z razlikami v zaposlovanju in plači; poziva k razvoju cenovno dostopnih in kakovostnih javnih storitev nege in oskrbe, ki prilagodljivi, a ne prekarni ureditvi delovnega časa v korist tako žensk kot moških in k ukrepom za boj proti segregaciji žensk in moških po poklicu in sektorju, vključno s poslovnim svetom in na odgovornih položajih;

13. poudarja, da je dostop do posojil, finančnih storitev in svetovanja ključnega pomena za krepitev vloge žensk, ki jim grozi socialna izključenost na področju podjetništva, ter poziva k njihovi večji zastopanosti v tem sektorju; poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo učinkovite ukrepe za izboljšanje dostopa do financiranja za ženske, ki želijo ustanoviti lastno podjetje ali začeti naložbene projekte, ter za spodbujanje ženskega podjetništva, saj to prispeva k splošnemu gospodarskemu in socialnemu razvoju, olajšuje dostop do posojil, tudi preko instrumentov za mikroposojila, zlasti kar zadeva ogrožene ženske, ki so izpostavljene večplastni diskriminaciji, ter neprekarno razvija in širi programe samozaposlovanja; v zvezi s tem poudarja pomen izmenjave in spodbujanja najboljših praks, mentorstva, vzornic in drugih oblik podpore za brezposelne ženske;
14. poudarja, da je bistvenega pomena, da se makroekonomske, socialne politike in politike trga dela reformirajo in uskladijo s politikami enakosti spolov, s čimer bi se zagotovila ekonomska in socialna pravičnost za ženske, preučijo metode, uporabljene za določanje stopnje revščine, razvijejo strategije za spodbujanje pravične porazdelitve bogastva, zagotovi minimalni dohodek, dostojne plače in pokojnine ter številnejša kakovostna delovna mesta – z nadomestili – za ženske; da se ženskam in dekletom omogoči, da uživajo koristi javnih storitev visoke kakovosti, vključno glede zmanjšanja razlik med spoloma, ko gre za izboljšanje storitev socialnega varstva;
15. ugotavlja, da ženske pogosteje opravljajo prekarno in slabo plačano delo oziroma delo po nestandardnih pogodbah o zaposlitvi; ugotavlja, da je eden od vidikov prekarosti dela tudi razširjenost neprostoVOLjnega dela s skrajšanim delovnim časom, kar prispeva k tveganju za revščino, njegov odstotek pa se je s 16,7 % povečal na 19,6 % vseh zaposlenih; poziva države članice, naj okrepijo prizadevanja v boju proti delu na črno, prekarnemu delu in zlorabi nestandardnih pogodb o zaposlitvi, vključno s pogodbami brez določenega delovnega časa v nekaterih državah članicah; opozarja na visoko stopnjo dela na črno, ki ga opravljajo ženske, kar negativno vpliva na njihove prihodke, socialno varnost in zaščito, pa tudi na raven BDP v EU; poziva države članice, naj preučijo možnost uveljavitve priporočil Mednarodne organizacije dela (ILO) za zmanjšanje deleža prekarne delo¹, na primer analiziranja in omejevanja primerov, v katerih se lahko uporabljajo prekarne pogodbe, ter omejevanja trajanja zaposlitve po takšni pogodbi, po izteku katere je treba delavcu ponuditi možnost sklenitve pogodbe za nedoločen čas;
16. poziva države članice, naj spremljajo pravice delavk, ki pogosto delujejo na slabo plačanih delovnih mestih in so žrtve diskriminacije;

¹ Mednarodna organizacija dela, Policies and regulations to combat precarious employment (Politike in uredbe za boj proti prekarnemu zaposlovanju), 2011

17. opozarja na nove kategorije žensk, ki živijo v revščini, tvorijo pa jih mlade, strokovno usposobljene ženske, zlasti v nekaterih državah članicah, kjer davčna politika ne upošteva težav, s katerimi se srečujejo te kategorije, in zaradi česar je velik delež mladih diplomiranih žensk obsojen na prekarno poklicno življenje in na prejemanje tako nizkih dohodkov, da jim le redko uspe preseči prag revščine („novi reveži“);
18. ponovno poziva Komisijo, naj pregleda veljavno zakonodajo, da bi odpravili razlike med spoloma v plači in pokojninah; ugotavlja, da so ukrepi za povečanje preglednosti plač bistvenega pomena za odpravo razlike v plačilu med spoloma, in poziva države članice, naj izvajajo priporočila Komisije z dne 7. marca 2014 o krepitvi načela enakega plačila za ženske in moške s preglednostjo, vključno z obrnjenim dokaznim bremenom pri boju proti diskriminaciji na delovnem mestu;
19. poziva Komisijo, naj izvede študijo o tem, kako postopki v zvezi z uradnim priznavanjem spremembe spola oziroma nerazpoložljivost teh postopkov vplivajo na položaj transspolnikov na trgu dela, zlasti v zvezi z njihovim dostopom do zaposlitve, višino dohodka, poklicnim napredovanjem in pokojninami;
20. meni, da je treba na ravni EU ob upoštevanju sodne prakse Sodišča Evropske unije nujno opredeliti pojem dela enake vrednosti, da bi zagotovili upoštevanje dejavnikov, kot so delovne razmere, odgovornost, ki se preloži na delavce, ter fizične ali psihične zahteve dela; meni, da je treba nujno obravnavati vprašanje enakega plačila za „delo enake vrednosti“ v različnih sektorjih, da bi se lahko uporabljala širša razlaga, ki bi zajemala razliko v plačah za delo, ki se na prvi pogled ne zdi primerljivo, denimo sektor nege oziroma varstva v primerjavi s proizvodnim sektorjem;
21. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da ženske pogosto prejemajo pokojnine, ki znašajo le nekaj več od eksistenčnega minimuma, za kar je več razlogov: vmes so npr. prekinile ali ustavile poklicno življenje, da bi skrbele za družino, ali so skozi celotno poklicno življenje delale s skrajšanim delovnim časom oziroma so brez plačila delale za zakonca, zlasti v trgovini ali na kmetiji, ter niso vplačevale v sistem socialne varnosti;
22. pozdravlja dejstvo, da Komisija meni, da je „enako plačilo za delo enake vrednosti“ eno ključnih področij ukrepanja v novi strategiji za enakost spolov; kljub temu obžaluje, da je objavila le delovni dokument svojih služb in tako svojo strategijo za enakost spolov spustila na raven zgolj notranjega dokumenta; zato jo poziva, naj sprejme sporočilo o novi strategiji za enakost spolov in pravice žensk po letu 2015, da se bodo vključeni cilji in politike dejansko lahko izvajali;
23. poziva države članice, naj zagotovijo, da se bo lahko vsak, ki bo začasno prekinil svoje poklicno delovanje, da bi se posvetil vzgoji otrok ali skrbi za starejše, ponovno vključil na trg dela in se vrnil na svoje staro delovno mesto ter da bo lahko poklicno napredoval;
24. poziva Komisijo, naj opravi oceno učinka shem minimalnega dohodka v EU in preuči nadaljnje ukrepe, ki bi upoštevali tudi gospodarske in socialne okoliščine v vsaki državi članici ter oceni, ali te sheme omogočajo gospodinjsvom, da bi izpolnile osnovne osebne potrebe; poziva Komisijo, naj na tej podlagi oceni način in sredstva za zagotavljanje ustreznega minimalnega dohodka nad pragom revščine, ki je 60 % mediane nacionalnega dohodka v vseh državah članicah, v skladu z nacionalno prakso in tradicijo in ob upoštevanju posameznih značilnosti, da bi spodbudili socialno

zbliževanje v EU; ponovno poziva države članice, naj uvedejo minimalno nacionalno pokojnino, ki ne sme biti nižja od praga tveganja revščine;

25. ugotavlja, da so upokojene ženske najbolj ranljiva skupina, ki mnogokrat živi v revščini ali tik nad njenim pragom; poziva države članice, naj zmanjšanje razlike v pokojninah obravnavajo kot gospodarski cilj; poziva države članice, na izvedejo reforme pokojninskih sistemov, da bodo vedno in vsem zagotovile ustrezne pokojnine ter odpravile razlike v pokojninah med moškimi in ženskami; meni, da instrumenti za odpravo razlike v pokojninah vključujejo prilagoditev pokojninskih sistemov za zagotavljanje enakosti med ženskami in moškimi, prilagoditve na področju izobraževanja, načrtovanja poklicne poti, sistema ureditve dopusta za nego in varstvo otroka ter drugih storitev v podporo starševstva; poziva države članice, naj v skladu z načelom subsidiarnosti preučijo možnosti zagotovitve skupnih pokojninskih pravic v primeru razveze ali prenehanja življenjske skupnosti; ugotavlja, da se sistemi poklicnega pokojninskega zavarovanja čedalje bolj upravljajo v skladu z zavarovalnimi načeli, zaradi česar lahko pride do številnih razlik na področju socialnega varstva¹; poudarja, da je Sodišče Evropske unije jasno določilo, da je treba sheme poklicnega pokojninskega zavarovanja obravnavati kot plače in da se zato tudi zanje uporablja načelo enakega obravnavanja;

Revščina: splošna priporočila

26. poudarja, da so stroški na enoto, ki jih plačujejo osebe, ki živijo v prekarnosti, pogosto višji od stroškov, ki jih za isto blago in storitve, potrebne za družbeno in finančno preživetje, zlasti na področju telekomunikacij, energije in vode, plačujejo prebivalci z višjimi dohodki; poziva države članice, naj v tesnem sodelovanju z dobavitelji in operaterji razvijejo sheme podpore in socialnih cen za najbolj prikrajšane v družbi, zlasti v zvezi z vodo in dobavo elektrike, da se izkorenini energijska revščina v gospodinjstvih;
27. poziva Komisijo, naj ne predlaga reorganizacije in zmanjšanja vladnih služb v državah članicah in naj ne spodbuja k večji prožnosti pri zaposlovanju ali privatizacije javnih storitev, saj so ti pristopi nedvomno prispevali k slabitvi socialnih pravic delavcev in so ženske prizadeli bistveno bolj kot moške;
28. ponovno opozarja na vlogo izobraževanja pri odpravljanju spolnih stereotipov, opolnomočenju žensk in deklet v družbenem, gospodarskem, kulturnem, političnem in znanstvenem življenju ter pri prekinitvi kroga revščine z vključevanjem žensk v sektorje, v katerih so od nekdaj premalo zastopane, npr. v znanost, tehnologijo, inženirstvo in podjetništvo, ter poziva Komisijo, naj cilje poklicnega usposabljanja za ženske vključi v priporočila za posamezne države; poudarja pomen neformalnega izobraževanja; poziva države članice, naj naložbe v izobraževanje deklet in žensk za večanje njihovega potenciala vključijo v domače gospodarske programe in načrte za oživitvev gospodarstva; spodbuja države članice, naj pripravijo pomoč mladim ženskam pri prehodu s formalnega izobraževanja na trg dela; poudarja, da morajo vse izobraževalne ustanove posredovati demokratične vrednote z namenom spodbujanja strpnosti, dejavnega državljanstva, socialne odgovornosti in spoštovanja razlik,

¹ http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/conference_sept_2011/dgjustice_oldagepensionspublication3march2011_en.pdf.

povezanih s spolom, manjšinami ter etničnimi in verskimi skupinami; poudarja, da sta šport in telesna vzgoja pomembna za premagovanje predsodkov in stereotipov, saj v sebi potencialno nosita moč, ki lahko socialno ranljivim mladim pomaga vrniti se na pravo pot;

29. je zaskrbljen, ker so ženske z otroki na delovnem mestu diskriminirane zato, ker so matere in ne zato, ker bi slabše opravljale delo kot njihovi kolegi; poziva države članice, naj dejavno spodbujajo pozitivno podobo zaposlenih mater in se borijo proti t. i. kaznovanju materinstva, na katerega opozarjajo številne raziskave;
30. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se sredstva iz strukturnih in investicijskih skladov, zlasti Evropskega socialnega sklada ter Evropskega sklada za strateške naložbe, uporabijo za izboljšanje izobraževanja in usposabljanja za boljši dostop do trga dela in boj proti brezposelnosti, revščini in socialni izključenosti žensk; poudarja, da bi bilo primerno 20-odstotni delež Evropskega socialnega sklada, namenjen ukrepom proti socialni izključenosti in socialno inovativnim projektom, bolj dejavno uporabiti za podporo pobudam, kot so na primer majhni lokalni projekti za opolnomočenje žensk, ki trpijo zaradi revščine in socialne izključenosti; poziva države članice, naj dosledneje obveščajo o priložnostih za sodelovanje v projektih, ki jih financira EU;
31. poziva k uvedbi mehanizmov financiranja, ki bodo spodbujali uravnoteženo zastopnost na področjih, kjer je prisotna neuravnoteženost med spoloma, in poudarja, da je treba podatke razčleniti po spolu, da bi bolje razumeli položaj deklet, fantov, moških in žensk ter bi se lahko učinkoviteje odzvali na neravnovesja; poziva Komisijo, naj posreduje ločene podatke po spolu in starosti o sodelovanju v programih evropske mobilnosti na področju izobraževanja, kot so Erasmus+, Ustvarjalna Evropa in Evropa za državljane;
32. zlasti opozarja, da imajo otroci migrantov in beguncev, tako fantje kot dekleta, pravico dostopa do izobraževanja, kar je ena od prednostnih nalog evropskih družb; zato poudarja, da bi bilo treba zaradi migracijske krize sprejeti nujne ukrepe na ravni EU in nacionalni ravni na področju izobraževanja migrantov; opozarja, da je izobraževanje migrantov nadvse pomembno za njihovo vključevanje v družbo in zaposljivost ter da se lahko kulturna segregacija in socialne razlike še povečajo, če se nacionalni izobraževalni sistemi ne bodo spopadli s tem izzivom; opozarja, da dostopa do izobraževanja v begunskih centrih ali krajih prihoda, z ustreznimi kakovostnimi standardi, jezikovno in psihološko pomočjo, ne smejo ovirati birokratska in upravna vprašanja, povezana s priznavanjem statusa begunca;
33. opozarja na prispevek prostovoljskih organizacij in terciarnega sektorja na tem področju ter poziva države članice, naj podpirajo njihova prizadevanja; opozarja na množično udejstvovanje žensk v prostovoljnem izobraževanju in drugih dejavnostih, pa tudi na njihovo podporo in večanje izobraževalnih možnosti, na primer begunskih in revnih otrok;
34. poudarja, da lahko otroci vse življenje trpijo posledice revščine in socialne izključenosti, ki lahko privedeta do medgeneracijskega prenašanja revščine; poudarja, da sta revščina in socialna izključenost, ki grozita otrokom v vseh državah članicah, v veliki meri odvisni od stopnje izobrazbe njihovih staršev, zlasti mater, in od položaja njihovih staršev na trgu dela, socialnih razmer, v katerih živijo, in od oblik družinske

- podpore, ki jo zagotavljajo države članice; priporoča državam članicam, naj vsem mladim v vseh starostnih obdobjih, tudi že v ranem otroštvu, zagotovijo dostop do kakovostnega, brezplačnega javnega šolstva; poudarja pomen šolskega svetovanja za otroke, saj jim omogoča, da v celoti uresničijo svoj potencial; poudarja, da je treba s ciljno usmerjenimi programi podpirati redno izobraževanje najstniških mater, za katere zgodnja opustitev šolanja pomeni prvi korak v revščino; poudarja, da je treba vzpostaviti celovit sklop ukrepov za reševanje problematike revščine med otroki in za spodbujanje njihove blaginje, ki mora biti osnovana na treh temeljih: na dostopu do ustreznih sredstev in usklajevanju poklicnega in družinskega življenja, na dostopu do kakovostnih storitev in na udeležbi otrok pri sprejemanju odločitev, ki jih zadevajo, pa tudi na kulturnih, prostočasnih in športnih dejavnostih; poudarja, da je treba zagotoviti lažji dostop do informacij na enakopravni osnovi, zlasti glede socialne varnosti, izobraževanja odraslih, zdravstvenega varstva in razpoložljive gospodarske podpore;
35. poudarja, da je nepriznavanje družin LGBTI v številnih državah članicah razlog za nižje dohodke in višje življenjske stroške za osebe LGBTI, kar pomeni večjo grožnjo revščine in socialne izključenosti; meni, da je zakonodaja o enakem obravnavanju ključni instrument za boj proti revščini, ki je posledica marginalizacije in diskriminacije spolnih manjšin; ob tem poziva Svet, naj sprejme predlagano direktivo iz leta 2008 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost; prav tako poziva, naj se v vse morebitne prenove direktiv o enakosti spolov izrecno vključi prepoved diskriminacije na podlagi spolne identitete; je še vedno zaskrbljen, ker ni prave ozaveščenosti o pravicah na tem področju in ker ljudje ne vedo, da obstajajo organi in organizacije, ki zagotavljajo podporo žrtvam diskriminacije; poziva Komisijo, naj natančno spremlja učinkovitost nacionalnih pritožbenih organov in postopkov;
36. poziva, naj se dosledno izvaja Direktiva 2006/54/ES o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu, ter naj se pri njenem pregledu doda zahteva, da morajo podjetja sprejeti ukrepe ali načrte o enakosti med spoloma, vključno z načrti za odpravo segregacije, ter razviti plačni sistem in ukrepe za podporo žensk na njihovi karierni poti;
37. ponovno opozarja na pomen zgodnjega ekonomskega in finančnega izobraževanja že v otroštvu, saj je dokazano, da to omogoča boljše ekonomske odločitve pozneje v življenju, vključno z upravljanjem stroškov in prihodkov; priporoča izmenjavo dobrih praks in spodbujanje izobraževalnih programov, namenjenih ženskam in dekletom v ranljivih skupinah in marginaliziranih skupnostih, izpostavljenih revščini in socialni izključenosti;
38. ugotavlja, da lahko dejstvo, da je partner brez prihodka, bistveno prispeva k tveganju revščine in socialne izključenosti; opozarja na pogosto prekaren položaj vdov, razvezanih žensk in mater samohranilk, ki so jim sodniki dodelili skrbništvo nad otroki, za katere bi bilo treba opredeliti ustrezno preživnino; ugotavlja, da lahko neplačevanje preživnine matere samohranilke pahne v revščino; opozarja na to, da revščina in diskriminacija pogosto ogrožata razvezane ženske, kar dokazuje, da ženske še vedno niso ekonomsko neodvisne, torej so potrebni nadaljnji ukrepi na področju trga dela in pri odpravljanju razlik v plačilu med spoloma;

39. poudarja, da davčne politike v sebi nosijo razsežnost spola; zato poziva Komisijo, naj spodbuja najboljše prakse na področju davčne politike, ki upoštevajo in spodbujajo enakost spolov, zlasti pri obdavčitvi dohodkov gospodinjstev, kjer se v nekaterih primerih lahko zgodi, da osebe z nižjimi dohodki plačujejo višje davke, vključno z DDV, pa tudi uvedbo znižane stopnje DDV za dobrine, ki so ključne za ženske, kot so tamponi;
40. poudarja, da je treba zbrane podatke o gospodinskih odhodkih in prihodkih dopolniti z osebnimi podatki, če naj se upoštevajo neenakosti med spoloma v gospodinjstvih;
41. vztraja, da mora biti makroekonomska politika združljiva s politiko socialne enakosti in da mora vključevati močan vidik spola; ponovno poudarja, da morajo finančne institucije, kot so Evropska in domače centralne banke, pri pripravi in sprejemanju odločitev o makroekonomskih denarnih politikah ali politikah s področja finančnih storitev upoštevati njihove socialne učinke, vključno s tem, kakšne posledice bodo te politike imele za neenakost med spoloma;
42. ponovno izraža svojo podporo pobudi za nekakšen usmerjevalni referenčni proračun in poziva Komisijo, naj vanj vključi po spolu ločene preudarke, vključno z neenakostjo spolov, ki obstaja znotraj gospodinjstev;
43. ponovno poudarja, da so potrebne raziskave o brezdomstvu med ženskami in vzrokih zanj, saj pojav ni ustrezno zajet v tekočih podatkih; ugotavlja, da bi morali po spolu ločeni elementi, ki bi jih bilo treba upoštevati, vključevati s spolom povezano ekonomsko odvisnost, začasno stanovanje in izogibanje socialnim službam;
44. poudarja, da je nasilje nad ženskami še vedno velik in za žrtve žgoč problem v EU in da je nujno treba, da se storilce vključi v ukrepe proti nasilju nad ženskami, ne glede na njihovo starost, izobrazbo, dohodek ali položaj v družbi, saj tovrstno nasilje vse bolj vpliva na možnost marginalizacije, revščine in socialne izključenosti; opozarja, da je ekonomska neodvisnost žensk ključni dejavnik, ki jim omogoča, da se s proaktivnimi ukrepi izognejo nasilju po spolu; poziva države članice ter regionalne in lokalne organe, naj zagotovijo sisteme socialne zaščite, kjer bodo zajamčene socialne pravice žensk-žrtev kakršnega koli nasilja, naj bo to nasilje v družini, trgovina z ljudmi ali prostitucija, in naj sprejmejo ukrepe za njihovo ponovno vključitev na trg dela, tudi z uporabo instrumentov, kot je Evropski socialni sklad; poudarja potrebo po bolj dostopnih informacijah s področja pravnih storitev za žrtve nasilja;
45. poudarja, da se je treba odločno boriti proti nasilju v družini, zlasti nad ženskami; ugotavlja, da je ekonomska neodvisnost žensk osrednjega pomena za njihovo življenje in zmožnost, da ubežijo družinskemu nasilju, in da ženske, ki so izčrpale vse možnosti plačanega dopusta, tvegajo izgubo službe in ekonomske neodvisnosti; ugotavlja, da je nedavna uvedba dopusta zaradi družinskega nasilja v Avstraliji in ZDA mnogim delavcem, soočenim z nasiljem v družini, omogočila, da so ohranili zaposlitev, saj jim je npr. omogočen čas za obisk zdravstvenih služb, za prisotnost na sodišču ali za druga opravila, ki so povezana s takšnimi razmerami; poziva Komisijo in države članice, naj preučijo, če bi bilo možno uvesti sistem plačanega izrednega dopusta za žrtve in preživele po primerih nasilja v družini tedaj, ko žrtve zaradi premalo dni plačanega dopusta ne uspejo ohraniti zaposlitve, in kako bi bilo možno to izvesti, brez da bi prišlo do posegov v njihovo zasebnost; poleg tega jih poziva, naj uvedejo dodatne ukrepe za

ozaveščanje o problemu nasilja v družini in o pomoči žrtvam, pa ukrepe, da bodo žrtve tega nasilja bolje seznanjene s svojimi pravicami in možnostmi njihovega uveljavljanja, in za zaščito njihove ekonomske neodvisnosti;

46. ponovno poziva EU in vse države članice, naj podpišejo in ratificirajo Istanbulsko konvencijo, in se zavzema za nujno pobudo za pripravo direktive EU o boju proti nasilju nad ženskami; ponovno poziva Komisijo, naj pripravi evropsko strategijo za boj proti nasilju na podlagi spola in razglasi evropsko leto boja proti nasilju na podlagi spola ter naj spodbuja zakonodajne ukrepe za opredelitev tovrstnega nasilja kot dejanskega kaznivega dejanja v tesni zvezi z kaznivimi dejanji iz sovraštva;
47. meni, da je potrebno proaktivno prizadevanje za odpravo nasilja nad ženskami tako, da se ciljno opozarja na norme, ki povečujejo nasilje; poudarja, da se je treba s stereotipi in strukturami, ki so temelj za nasilje moških nad ženskami, spopasti s proaktivnimi ukrepi v obliki kampanj in stalnega izobraževanja o vprašanju mačističnih kultur na nacionalni ravni;
48. poudarja, da bi bilo treba nove tehnologije obravnavati kot temeljno sredstvo za ustvarjanje novih delovnih mest in kot priložnost za ženske, da se rešijo revščine;
49. spodbuja države članice, naj si v sodelovanju z regionalnimi in lokalnimi organi prizadevajo za boljše kakovost življenja žensk na podeželju in za manjše tveganje revščine zanje, hkrati pa naj si prizadevajo za kakovostne izobraževalne programe za krepitev vloge podeželskih žensk ter kakovostne delovne razmere in dostojne dohodke za to skupino; spodbuja države članice, naj zagotovijo kakovostno, socialni in javno infrastrukturo za boljše splošne življenjske pogoje na podeželju;
50. meni, da številni vidiki revščine, zlasti med ženskami, ostajajo neopaženi, kot je na primer dejstvo, da ženske nimajo dostopa do kulture in družbene udeležbe, zato poziva države članice, naj zagotovijo potrebno podporo, da bodo vse ženske dejansko uživale pravico do kulture, športa in prostega časa, pri čemer naj posebno pozornost namenijo ženskam, ki živijo v revščini, invalidkam in migrantkam; meni, da med obstoječimi kazalniki hudega materialnega pomanjkanja ne vključujejo dejavnikov dostopa do kulture in družbene udeležbe, in torej ponujajo nepopolno razumevanje revščine; poziva, naj se pripravijo kazalniki za ocenjevanje izključitve v smislu socialne, kulturne in politične udeležbe, in zlasti njenega vpliva na začarani krog revščine, pa tudi, kakšni so medgeneracijski učinki tovrstne njihove neudeležbe;
51. poziva k izvedbi novih študij, s pomočjo katerih bi pridobili sveže statistične podatke s tega področja, ki bi jih uporabili kot osnovo nove, razširjene obsežne in zanesljive zbirke podatkov;
52. opozarja, da so invalidne ženske pogosto žrtve diskriminacije v družinskem okolju in izobraževanju, da so njihove zaposlitvene možnosti omejene, socialna pomoč, ki jo prejemajo, pa je premajhna za to, da bi ne zapadle v revščino; v zvezi s tem poudarja, da bi morale države članice ter regionalne in lokalne oblasti invalidkam zagotoviti specialistično oskrbo, ki jo potrebujejo, da uveljavljajo svoje pravice, zato bi morale predlagati dodatne ukrepe za podporo pri njihovem vključevanju na trg dela, zlasti kar zadeva izobraževanje in usposabljanje;

53. poziva k bolj ambicioznemu ukrepanju za reševanje energijske revščine, ki nesorazmerno prizadeva samske ženske, enostarševska gospodinjstva in gospodinjstva, ki jih vodijo ženske; poziva Komisijo in države članice, naj določijo opredelitev energijske revščine, ki bo upoštevala s spolom zaznamovane vidike tega pojava, ter jo vključijo v prihodnjo prenovitev direktive o energetske učinkovitosti stavb; opozarja na pomembno vlogo skupnih energetskih pobud, npr. zadrug, pri opolnomočenju ranljivih odjemalcev energije in zlasti žensk, ki jim grozi revščina, socialna izključenost in marginalizacija; poudarja, da podnebne spremembe močno vplivajo na revščino žensk, saj so ženske bolj odvisne od naravnih virov in razpolagajo z manj viri, da bi se zaščitile pred negativnimi učinki podnebnih sprememb, kot so posledice za zdravje, suša, naravne nesreče ali preseljevanje zaradi okoljskih sprememb; obžaluje, da vidik spola še vedno ni sistematičen del podnebnih politik EU, in poziva institucije Unije, naj načelo enakosti spolov vključijo v vse podnebne politike in zakonodajo EU s tega področja;
54. ponavlja svoj poziv Komisiji, naj si prizadeva za evropsko jamstvo za otroke, po katerem bo imel vsak evropski otrok, ogrožen zaradi revščine, dostop do brezplačnega zdravstvenega varstva, brezplačnega izobraževanja, brezplačnega otroškega varstva, dostojnega stanovanja in ustrezne prehrane; poudarja, da mora tovrstna obravnavati položaj žensk in deklet, zlasti v ranljivih in marginaliziranih skupinah; ugotavlja, da je treba v pobudo za jamstvo za mlade vključiti vidik enakosti spolov;
55. spodbuja države članice in Komisijo, naj zbirajo statistike, razčlenjene po spolu, in naj uvedejo nove kazalnike v zvezi z ženskami in revščino kot sredstvo za spremljanje učinka širših socialnih, gospodarskih in zaposlitvenih politik na ženske in revščino, kar bo omogočilo izmenjavo najboljše prakse o zakonodajnih in proračunskih instrumentih za boj proti revščini, s poudarkom na skupinah, ki jih revščina še posebej ogroža, kamor med drugim sodijo migrantke, pripadnice etničnih manjšin, samske ženske, starejše ženske, invalidke in ženske, ki ostajajo doma zaradi skrbi za družinske člane, in ne glede na spolno usmerjenost ali spolno identiteto;
56. poziva k temu, naj se sledi priporočilom Komisije, potrebno delo pa naj se opravi v sodelovanju s Komisijo;
57. opozarja na vlogo socialnih podjetij za opolnomočenje in vključevanje žensk, ki so izpostavljene revščini, socialni izključenosti in večplastni diskriminaciji;
58. poudarja, da je pomembno, da politike, programi in ukrepi EU na področju razvojnega sodelovanja in pomoči upoštevajo vidik spola, da se ženske z izobraževanjem in usposabljanjem opolnomočijo in postanejo neodvisne ter se vsi skupaj borimo proti diskriminaciji na podlagi spola in vsem oblikam nasilja nad ženskami, vključno s trgovino z ljudmi in pohabljanjem ženskih spolnih organov;
59. poziva Komisijo in države članice, naj si prizadevajo za to, da se bodo lahko neposredno prizadeti, tj. osebe, ki jim grozita revščina ali socialna izključenost, zlasti ženske in dekleta, lahko brez težav in neposredno vključevali v procese sprejemanja političnih odločitev s področja socialne izključenosti na vseh ravneh;
60. poziva Komisijo in države članice, naj pri načrtovanju proračuna upoštevajo načelo enakosti spolov kot orodja za zagotavljanje, da se bo pri odločitvah o proračunu upoštevala razsežnost spola in obravnavali različni učinki glede na spol;

61. poziva države članice, naj v boju proti revščini sodelujejo z nevladnimi organizacijami, ki uspešno delujejo na skrajno revnih območjih in imajo neprecenljivo znanje ter izkušnje v lokalnih skupnostih; poziva jih tudi, naj podprejo učinkovito sodelovanje na lokalni ravni;
62. poziva države članice in Komisijo, naj za krepitev enakega obravnavanja v dejavnosti za uresničitev enakosti spolov vključi socialne partnerje (sindikate in delodajalce) in civilno družbo, vključno z organi za enakost spolov; poudarja, da mora socialni dialog vključevati nadzor nad enako obravnavo spolov na delovnem mestu in njeno spodbujanje, vključno s prožnimi oblikami dela za lažje usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja; poudarja pomen kolektivnih pogodb v boju proti diskriminaciji in pri spodbujanju enakosti med ženskami in moškimi na delovnem mestu ter drugih instrumentov, kot so kodeksi ravnanja, raziskave in izmenjave izkušenj in dobre prakse na področju enakosti spolov.
63. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

OBRAZLOŽITEV

Parlament že več let pozorno spremlja vprašanje revščine in socialne izključenosti žensk in je sprejel številne resolucije, v katerih je pozval k boju proti vzrokom in posledicam tega večplastnega problema. Pa vendar smo leta 2015 morali ugotoviti, da je bil na tem področju kljub različnim prizadevanjem dosežen le majhen napredek.

Zaradi posledic gospodarske krize, ki jih Unija postopoma odpravlja, so narasli statistični podatki o številu oseb, moških in žensk, ki živijo na robu revščine in socialne izključenosti.

Po najnovejših statističnih podatkih o porazdelitvi dohodkovne revščine in dohodkovni neenakosti v EU naj bi 16,6 % prebivalstva EU-28 po socialnih transferjih živelo na robu revščine. Revščina je ogrožala 17,2 % žensk in 16,1 % moških. Seveda navedeni podatki zakrivajo številne razlike med posameznimi državami članicami.

A v povprečju so ženske še vedno bolj ogrožene kot moški, zlasti matere samohranilke, upokojenke, priseljenke ali invalidke. Ženske še vedno nadpovprečno zasedajo prekarna delovna mesta, v veliko večji meri kot moški začasno prekinejo poklicno pot, opravljajo „ženskam prijazne“ poklice (zdravstvena nega, čiščenje itd.) in delo s krajšim delovnim časom, za kar se odločajo bolj iz nuje (skrb za najbližje) kot po lastni izbiri.

Ženske v težkem finančnem položaju močno trpijo in se vsakodnevno soočajo z negotovostjo zaradi svojega finančnega položaja, ki je posledica razlik med spoloma v plači in pokojninah zaradi razdrobljenosti karijerne poti žensk, ki si prizadevajo usklajevati zasebno in poklicno življenje.

To poročilo opozarja na neenakosti, s katerimi se nenehno soočajo ženske. Izpostavlja, da si morajo Unija in države članice prizadevati, da bi vsem, ne glede na pripadnost spolu, zagotovile enake možnosti in priložnosti na področju zaposlovanja, socialne varnosti, plač, izobraževanja, otroškega varstva kot tudi kulture. Nadalje opozarja, da imajo EU in države članice na voljo sredstva, zlasti finančna, za odpravo trenda, ki polovico njihovega prebivalstva potiska v revščino.

Boj proti revščini žensk je stvar socialne pravičnosti. Javni izdatki držav članic (posredni ali neposredni), potrebni za zmanjšanje te nepravičnosti, ne smejo biti označeni kot potrata denarja ali zgolj dodaten strošek, temveč kot premišljena naložba, ki bo mnogim omogočila izhod iz začaranega kroga revščine.

Na ta način bi odpravili omejitve delovne sile zaradi družinskih obveznosti, hkrati pa ohranili povpraševanje na notranjem trgu, ki je potrebno za oživitev gospodarske rasti v Evropski uniji.

Boj proti revščini žensk lahko tudi vsaj deloma prispeva k dolgoročnemu reševanju vprašanja revščine otrok in s tem svetovne revščine.

21.3.2016

MNENJE ODBORA ZA ZAPOSLOVANJE IN SOCIALNE ZADEVE(*)

za Odbor za pravice žensk in enakost spolov

o revščini: vidik spola
(2015/2228(INI))

Pripravljalna mnenja: Lynn Boylan

(*) Pridruženi odbori – člen 54 Poslovnika

POBUDE

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za pravice žensk in enakost spolov kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker enakost spolov na trgu dela, dosežena z večjo socialno in gospodarsko blaginjo, ne prinaša koristi samo ženskam, temveč gospodarstvu in celotni družbi; ker je bil cilj zagotoviti enakost moških in žensk opredeljen že leta 1957 v Rimski pogodbi;
- B. ker je stopnja zaposlenosti žensk nižja od stopnje zaposlenosti moških: leta 2014 je stopnja zaposlenosti moških v EU-28 znašala 70,1 %, stopnja zaposlenosti žensk pa 59,6 %¹; ker so po podatkih Komisije leta 2015 ženske za enako delo še vedno zaslužile 16 % manj kot moški; ker ženske zaradi razlike v plačah med spoloma pogosto prejemajo nižjo pokojnino kot moški, je zato večja verjetnost, da po upokojitvi zapadejo v revščino, in ker so pokojnine žensk v EU v povprečju za 39 % nižje od pokojnin moških; ker so za sektor IKT značilni vertikalna in horizontalna segregacija, ki sta celo še bolj izraziti kot v številnih drugih sektorjih, saj večina žensk (54 %) zaseda slabo plačana in nezahtevna delovna mesta, ter razkorak med izobrazbo žensk in delovnim mestom, ki ga zasedajo v tem sektorju;
- C. ker razlike pri zaposlovanju moških in žensk, razlika v plači in posledično razlika v pokojnini, prekomeren delež žensk, ki opravljajo prekarno delo², neprostoovoljno delo s

¹ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Employment_statistics&oldid=190559

² McKay, Sonia; Jefferys, Steve; Paraksevopoulou, Anna; Keles, Janoj. April 2012. *Study on Precarious Work*

skrajšanim delovnim časom ter prekinitve poklicne poti zaradi varstva otrok ali oskrbe drugih družinskih članov prispevajo k temu, da zlasti ženskam grozi ali jih prizadene revščina; ker so enostarševske družine, zlasti družine z materami samohranilkami, bolj izpostavljene tveganju revščine ali socialne izključenosti (49,8 % v primerjavi s 25,2 % povprečja gospodinjev z vzdrževanimi otroki, čeprav so glede na statistične podatke EU o dohodkih in življenjskih pogojih med državami velike razlike)¹, ker revščina staršev vodi v revščino otrok in resno vpliva na njihovo poznejše življenje; ker lahko večja udeležba žensk na trgu dela prispeva k odpravi čedalje večjega tveganja revščine in socialne izključenosti;

- D. ker lahko tudi s spodbujanjem večjega števila žensk, da vstopijo na trg dela in na njem tudi ostanejo, prispevamo k ublažitvi učinkov zmanjšanja delovno aktivnega prebivalstva, ki se napoveduje za večino držav članic EU, in sicer z okrepitevijo ponudbe delovne sile, s čimer bi prispevali k zmanjšanju pritiska na javni proračun in sisteme socialnega varstva, bolje uporabili znanja in spretnosti žensk ter izboljšali potencial za rast in konkurenčnost;
1. meni, da je treba moške spodbujati k podpiranju enakosti spolov na vseh področjih in na vseh ravneh trga dela ter jih v to vključiti;
 2. poziva države članice in Komisijo, naj sprejmejo ukrepe za boj proti vsem oblikam večplastne diskriminacije na podlagi spola, naj zagotovijo uporabo načela nediskriminacije in enakosti na trgu dela in pri dostopu do zaposlitve, zlasti pa naj sprejmejo ukrepe na področju socialnega varstva in tako zagotovijo, da bodo imele ženske enake plače in socialne pravice, vključno s pokojninami, kot moški z enakimi ali podobnimi izkušnjami, ki so opravljali enako delo ali delo enake vrednosti;
 3. poziva, naj se dosledno izvaja Direktiva 2006/54/ES o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu, ter naj se pri njenem pregledu doda zahteva, da morajo podjetja sprejeti ukrepe ali načrte o enakosti med spoloma, vključno z načrti za odpravo segregacije, razviti plačilne sisteme in ukrepe za podporo žensk na njihovi karierni poti;
 4. ugotavlja, da so invalidke ali ženske, ki ostanejo doma zaradi oskrbe družinskega člana, nesorazmerno izpostavljene tveganju revščine;
 5. poudarja, da trajni problem, ki ga je treba obravnavati, ni samo neposredna diskriminacija, temveč tudi vztrajna prisotnost stereotipnih predstav moškosti in ženskosti v različnih sektorjih in poklicih na trgu dela, ki utemeljujejo in krepijo neenakopravno razmerje in strukture moči med ženskami in moškimi;
 6. poudarja, da je diskriminacija na trgu dela med glavnimi vzroki za neenakost spolov v družbi na splošno in da so enake možnosti v delovnem življenju ter ekonomska neodvisnost žensk bistvenega pomena za enakost spolov na drugih področjih; zato poziva Komisijo in države članice, naj pripravijo odločne ukrepe proti diskriminaciji na

and Social Rights (Študija o prekarnem delu in socialnih pravicah), 2012, po naročilu Evropske komisije.

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 19. oktobra 2010 o negotovem položaju delavk (UL C 70E, 8.3.2012, str. 1).

¹ *Child Poverty and Social Exclusion in Europe* (Revščina otrok in socialna izključenost v Evropi), Organizacija Save the Children, Bruselj, 2014, str. 14.

podlagi spola na trgu dela, ki bodo upoštevali različne vidike, denimo zaposlovanje, plače, socialne pravice in pokojnine; nadalje poudarja, da je treba pri obravnavanju diskriminacije upoštevati večplastne in presečne oblike diskriminacije invalidk, migrantk in pripadnic etničnih manjšin, Rominj, starejših žensk, mater samohranilk in pripadnic skupnosti LGBTIQ;

7. meni, da so za odpravo razlik v plačah med spoloma potrebni večje sodelovanje žensk na trgu dela, večja preglednost plačnega sistema (vključno s podatki, ločenimi po sektorjih), izvajanje priporočil Komisije o preglednosti plač, opis in razvrščanje delovnih mest neodvisno od spola, obrnjeno dokazno breme pri boju proti diskriminaciji na delovnem mestu, skladnost z načelom enakih možnosti za moške in ženske, izvrševanje ustrezne zakonodaje EU, konec razlikovanja delovnih mest na podlagi spola ter močan poudarek na politikah, ki spodbujajo usklajevanje poklicnega in družinskega življenja;
8. poudarja, da še vedno obstajajo razlike v plačilu med spoloma in pri poklicnem napredovanju za ženske, ki so zaposlene v sektorju IKT; poudarja, da se izpodbija načelo enakega plačila za enako delo na enakem delovnem mestu, na podlagi katerega se zagotavljajo pravične in poštene plače, čeprav je to načelo eden od temeljnih stebrov socialne pravičnosti na trgu dela, ki bi ga bilo treba najbolj varovati; poudarja, da se neenakosti pri plačah in poklicnem napredovanju v digitalnem gospodarstvu ne bi smele zakoreniniti; poudarja, da bodo vse večja udeležba žensk na trgu dela in s tem povezane naložbe v politike socialnega vključevanja pripomogle k zmanjšanju razlik v plači med spoloma; prav tako poudarja, da so kolektivna pogajanja pomembna v digitalnem tržnem gospodarstvu zaradi ohranitve kakovosti in varnosti delovnih mest v dobi digitalizacije;
9. meni, da je treba za odpravo razlike v pokojninah med spoloma, ki znaša 39 %¹ in je odločilen dejavnik za tveganje revščine žensk v EU, sprejeti vrsto celovitih instrumentov; ugotavlja, da ženske stežka vplačajo zadostne prispevke v javne in zasebne pokojninske sisteme zaradi razlike v plačah med spoloma, prekarnega in slabo plačanega dela, zagotavljanja oskrbe, za katero niso plačane, in dolgotrajne odsotnosti s trga dela; poudarja pomen boja proti posredni diskriminaciji v pokojninskih sistemih, ne le v poklicnih sistemih, temveč tudi v sistemih obveznega pokojninskega zavarovanja; poziva države članice, naj uvedejo kreditne točke za oskrbo, namenjene moškim in ženskam, s katerimi bodo pridobili pokojninske pravice za obdobje oskrbe, ter s tem zagotovijo, da osebe, ki prekinajo delovno razmerje zaradi zagotavljanja neformalne in neplačane oskrbe vzdrževanemu ali drugemu članu družine, zaradi tega ne bodo oškodovane in se jim bo čas oskrbe všteli v obdobje pridobivanja pokojninskih pravic, s čimer se bo priznal njihov prispevek družbi; v zvezi s tem ugotavlja, da večino oskrbe v EU zagotavljajo neformalni in neplačani negovalci, a so zaradi demografskih sprememb in vse večje potrebe po oskrbi pod čedalje večjim pritiskom, ter da je 78 % vseh negovalcev žensk;
10. ugotavlja, da so upokojene ženske najbolj ranljiva skupina, ki mnogokrat živi v revščini ali tik nad njenim pragom; poziva države članice, naj zmanjšanje razlike v pokojninskih

¹ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. septembra 2015 o poročilu o izvajanju, rezultatih in celoviti oceni evropskega leta aktivnega staranja in solidarnosti med generacijami 2012, (Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0309).

prejemkih obravnavajo kot gospodarski cilj; poziva države članice, na izvedejo reforme pokojninskih sistemov, da bodo vedno in vsem zagotovile ustrezne pokojnine ter odpravile razlike v pokojninah med moškimi in ženskami; meni, da instrumenti za odpravo razlike v pokojninah vključujejo prilagoditev pokojninskih sistemov za zagotavljanje enakosti med ženskami in moškimi, prilagoditve na področju izobraževanja, načrtovanja poklicne poti, sistema ureditve dopusta za nego in varstvo otroka ter drugih storitev v podporo starševstva; poziva države članice, naj v skladu z načelom subsidiarnosti preučijo možnosti zagotovitve skupnih pokojninskih pravic v primeru razveze ali prenehanja življenjske skupnosti; ugotavlja, da se sistemi poklicnega pokojninskega zavarovanja čedalje bolj upravljajo v skladu z zavarovalnimi načeli, zaradi česar lahko pride do številnih razlik na področju socialnega varstva¹; poudarja, da je Sodišče Evropske unije jasno določilo, da je treba pokojninske načrte poklicnega zavarovanja obravnavati kot plače in da se zato tudi zanje uporablja načelo enakega obravnavanja;

11. ugotavlja, da se ženske pogosteje zaposlijo za opravljanje prekarne in slabo plačanega dela ter z nestandardnimi pogodbami o zaposlitvi; ugotavlja, da je eden od vidikov prekarne dela tudi razširjenost neprostoovoljnega dela s skrajšanim delovnim časom, kar prispeva k tveganju za revščino, njegov odstotek pa se je s 16,7 % povečal na 19,6 % vseh zaposlenih; poziva države članice, naj okrepijo prizadevanja v boju proti delu na črno, prekarne delu in zlorabi nestandardnih pogodb o zaposlitvi, vključno s pogodbami brez določenega delovnega časa v nekaterih državah članicah; opozarja na visoko stopnjo dela na črno, ki ga opravljajo ženske, kar negativno vpliva na njihove prihodke, socialno varnost in zaščito, pa tudi na raven BDP v EU; poziva države članice, naj preučijo možnost uveljavitve priporočil Mednarodne organizacije dela (ILO) za zmanjšanje deleža prekarne dela², na primer analiziranje in omejevanje primerov, v katerih se lahko uporabljajo prekarne pogodbe, ter omejevanje trajanja zaposlitve s takšno pogodbo, po izteku katere je treba delavcu ponuditi možnost sklenitve pogodbe za nedoločen čas;
12. poudarja, da so ženske čedalje bolj kvalificirane in celo bolj izobražene kot moški, a so kljub temu še vedno premalo zastopane na trgu dela; poudarja, da so zato potrebni dodatni ukrepi, da bi pristop za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja v celoti vključili v oblikovanje politike, vključno na področju oskrbe, dopusta in prožne ureditve delovnega časa ter davčnih sistemov in sistemov socialnega varstva, ki prejemnika drugega dohodka v družini ne bodo odvrčali od tega, da bi delal oziroma delal več;
13. poziva Komisijo, naj odpravi t. i. pojav steklenega stropa, ki ženskam ovira dostop do vodstvenih in najvišjih položajev; zato poziva k hitremu sprejetju direktive o zastopanosti žensk v upravnih odborih, ki je pomemben prvi korak za zagotavljanje enake zastopanosti spolov v javnem in zasebnem sektorju, in poudarja, da mora Komisija sprejeti vse ukrepe, ki lahko prispevajo k temu, da se v Svetu z mrtve točke premakne zakonodaja EU, ki obravnava preglednost in bolj uravnoteženo zastopnost spolov pri zaposlovanju na položajih odločanja;

¹ http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/conference_sept_2011/dgjustice_oldagepensionspublication3march2011_en.pdf.

² Mednarodna organizacija dela, *Policies and regulations to combat precarious employment*, (Politike in uredbe za boj proti prekarne zaposlovanju), 2011

14. poudarja, da je podjetništvo eden od pomembnih dejavnikov, ki prispevajo k ekonomski neodvisnosti žensk; poziva države članice, naj okrepijo ozaveščenost o možnostih in dostop do njih, na primer do mikrokreditov, ki omogočajo pridobitev financiranja brez pretiranega zadolževanja (oderuštva);
15. poudarja, da je usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja bistveni pogoj za doseg enakosti spolov; poziva Komisijo in države članice, naj nemudoma vložijo predloge za direktivo o materinskem dopustu in direktivo o dopustu za negovalce ter za okrepitev zakonodaje o očetovskem dopustu; poudarja, da pomanjkanje dostopnega, cenovno sprejemljivega in visokokakovostnega otroškega varstva ter pomoči za otroke prispevajo k razliki med spoloma v zaposlitvi, v plači in s tem povezani razliki v pokojninah ter k nesorazmernemu deležu žensk v prekarnem delu ter žensk, ki so revne ali obstaja možnost, da bodo zapadle v revščino; poudarja, da to zadeva zlasti enostarševska gospodinjstva, ki jih v večini primerov vodijo ženske; poudarja, da je v zvezi s tem zlasti pomembno uresničiti barcelonske cilje v zvezi z otroškim varstvom; poudarja, da je bila prvotno predvidena uresničitev teh ciljev do leta 2020 in da večina držav članic tega še ni storila; poziva države članice, naj okrepijo prisotnost žensk na trgu dela z ukrepi, ki bodo izboljšali usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja in posebno pozornost namenili težkim družinskim razmeram, ter dejansko in koristno izboljšajo dostop do otroškega varstva in pomoči za otroke, npr. s povečanjem izdatkov za storitve otroškega varstva in/ali družinskih dodatkov, spodbujanjem prispevkov delodajalcev za plačilo stroškov otroškega varstva in boljše izrabo sredstev EU, ter naj se zgledujejo po najboljših praksah v drugih državah članicah;
16. meni, da je revščina otrok povezana z revščino žensk, zato poziva države članice, naj izvajajo priporočilo o revščini otrok in njihovi blaginji¹ in naj uporabijo okvir iz priporočila, ki temelji na spremljanju na podlagi kazalnikov;
17. pozdravlja glasovanje Parlamenta za poziv Komisiji in državam članicam, naj uvedejo jamstvo za otroke, ki naj vsakemu revnemu otroku omogoča dostop do brezplačne zdravstvene nege, brezplačnega izobraževanja, brezplačnega varstva, dostojno bivališče in ustrezno prehrano²,
18. meni, da zaradi varčevalnih ukrepov prihaja do ponovne privatizacije oskrbe, kar ne le zmanjšuje dostop do teh storitev, pač pa tudi bistveno povečuje obremenitev žensk, ki je povezana z varstvom otrok ter oskrbo starejših oseb in invalidov, pri čemer se odgovornost za oskrbo prenese z družbe na ženske; poziva države članice, naj ponovno vzpostavijo visokokakovostne in dostopne javne storitve, vključno z otroškim varstvom ter oskrbo ostarelih in invalidov;
19. ugotavlja, da pomanjkanje cenovno dostopnih in visokokakovostnih storitev pomoči in oskrbe za invalide, starejše in druge vzdrževane osebe ne le zmanjšuje dostop do teh storitev, pač pa tudi bistveno povečuje obremenitev žensk; ugotavlja, da zmanjševanje sredstev za javne storitve in socialno infrastrukturo nesorazmerno prizadene ženske in škodljivo vpliva na njihovo vključevanje na trg dela, kar pomeni večje tveganje za

¹ Priporočilo Komisije z naslovom Vlaganje v otroke: prekinimo krog prikrajšanosti, Bruselj, 20.2.2013, (COM(2013)0778).

² Resolucija Evropskega parlamenta z dne 24. novembra 2015 o zmanjševanju neenakosti s posebnim poudarkom na revščini otrok (Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0401).

- revščino in socialno izključenost; poziva države članice, naj zagotovijo visokokakovostne in dostopne javne storitve, vključno z otroškim varstvom ter oskrbo ostarelih in invalidov, tudi z izboljšanjem privlačnosti zaposlovanja v zdravstvenem in socialnem storitvenem sektorju tako za moške kot za ženske, še zlasti pa za mlade;
20. poudarja ključno vlogo visokokakovostnih javnih storitev, zlasti za ženske, saj so bolj odvisne od njih; poudarja, da je v boju proti revščini pomemben splošni dostop do visokokakovostnih, cenovno sprejemljivih, primerno lociranih in na povpraševanju temelječih javnih storitev;
 21. poudarja, da se je treba odločno boriti proti nasilju v družini, zlasti nad ženskami; ugotavlja, da je ekonomska neodvisnost žensk osrednjega pomena za njihovo življenje in zmožnost, da ubežijo družinskemu nasilju, in da ženske, ki so izčrpale vse možnosti plačanega dopusta, tvegajo izgubo službe in ekonomske neodvisnosti; ugotavlja, da je nedavna uvedba dopusta zaradi družinskega nasilja v Avstraliji in ZDA mnogim delavcem omogočila ohraniti zaposlitev, ko so bili soočeni z nasiljem v družini, na primer za zdravniško oskrbo, prisotnost na sodišču ali za druga opravila, ki so povezana s takšnimi razmerami; poziva Komisijo in države članice, naj preučijo možnost in morebitne posledice uvedbe zakonske pravice do plačanega dopusta za žrtve družinskega nasilja, če zaradi pomanjkanja plačanega dopusta ne morejo ohraniti službe, pri tem pa naj zaščitijo njihovo zasebnost, ter naj sprejmejo nadaljnje ukrepe za ozaveščanje o problemu družinskega nasilja ter za pomoč njegovim žrtvam, ter naj spodbujajo boljše poznavanje in zaščito njihovih pravic ter ekonomske neodvisnosti;
 22. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se sredstva iz strukturnih in investicijskih skladov, zlasti Evropskega socialnega sklada ter Evropskega sklada za strateške naložbe, uporabijo za izboljšanje izobraževanja in usposabljanja za boljši dostop do trga dela in boj proti brezposelnosti, revščini in socialni izključenosti žensk; poudarja, da bi bilo primerno 20-odstotni delež Evropskega socialnega sklada, namenjen ukrepom proti socialni izključenosti in socialno inovativnim projektom, bolj dejavno uporabiti za podporo pobudam, kot so na primer majhni lokalni projekti za opolnomočenje žensk, ki trpijo zaradi revščine in socialne izključenosti; poziva države članice, naj izvajajo več informacijskih kampanj o priložnostih za sodelovanje v projektih, ki jih financira EU;
 23. poziva Komisijo in države članice, naj pri načrtovanju proračuna upoštevajo načelo enakosti spolov kot orodja za zagotavljanje, da se bo pri odločitvah o proračunu upoštevala razsežnost spola in obravnavali različni učinki glede na spol;
 24. poziva k pripravi učinkovitih kazalnikov o revščini in socialni izključenosti žensk na podlagi tistih iz leta 2007¹;
 25. poziva države članice, naj v boju proti revščini sodelujejo z nevladnimi organizacijami, ki uspešno delujejo na skrajno revnih območjih in imajo neprecenljivo znanje ter izkušnje v lokalnih skupnostih; poziva jih tudi, naj podprejo učinkovito sodelovanje na lokalni ravni;

¹ Svet Evropske unije, Zaposlovanje, socialna politika, zdravje in varstvo potrošnikov, Pregled izvajanja pekinških izhodišč za ukrepanje s strani držav članic in institucij EU – Kazalniki v zvezi z ženskami in revščino – osnutek sklepev Sveta, december 2007, 13947/07 ADD.

26. poziva države članice in Komisijo, naj za krepitev enakega obravnavanja v dejavnosti za uresničitev enakosti spolov vključi socialne partnerje (sindikate in delodajalce) in civilno družbo, vključno z organi za enakost spolov; poudarja, da mora socialni dialog vključevati nadzor nad enako obravnavo spolov na delovnem mestu in njeno spodbujanje, vključno s prožnimi oblikami dela za lažje usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja; poudarja pomen kolektivnih pogodb v boju proti diskriminaciji in pri spodbujanju enakosti med ženskami in moškimi na delovnem mestu ter drugih instrumentov, kot so kodeksi ravnanja, raziskave in izmenjave izkušenj in dobre prakse na področju enakosti spolov.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	16.3.2016
Izid končnega glasovanja	+: 44 -: 4 0: 4
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Laura Agea, Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Jane Collins, Martina Dlabajová, Labros Fundulis (Lampros Fountoulis), Elena Gentile, Thomas Händel, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Morten Løkkegaard, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Marek Plura, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Maria Arena, Georges Bach, Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Karima Delli, Paloma López Bermejo, António Marinho e Pinto, Edouard Martin, Ivo Vajgl

28.1.2016

MNENJE ODBORA ZA KULTURO IN IZOBRAŽEVANJE

za Odbor za pravice žensk in enakost spolov

o revščini: vidik spola
(2015/2228(INI))

Pripravljalnica mnenja: Silvia Costa

POBUDE

Odbor za kulturo in izobraževanje poziva Odbor za pravice žensk in enakost spolov kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker so se vlade v Konvenciji Združenih narodov o otrokovih pravicah in agendi za trajnostni razvoj do leta 2030 zavezale, da bodo vsem fantom in dekletom omogočile, da v celoti dokončajo primarno izobraževanje; ker je Parlament marca 2015 na mednarodni dan žensk organiziral dogodek o opolnomočenju deklet in žensk z izobraževanjem; ker sta formalna in neformalna izobrazba bistveni za premostitev marginalizacije in različnih oblik diskriminacije, saj ustvarjata dialog, odprtost in razumevanje med skupnostmi, ter omogočata opolnomočenje marginaliziranih skupnosti;
- B. ker je eden od ciljev strategije Evropa 2020 zmanjšati število Evropejcev, ki živijo pod nacionalnim pragom revščine, in torej do leta 2020 iz revščine rešiti več kot 20 milijonov ljudi;
- C. ker cilji strategije Evropa 2020 predvidevajo zmanjšanje osipa pod 10 %;
- D. ker je cilj strategije Evropa 2020, da 40 % mladih med 30. in 34. letom doseže univerzitetno izobrazbeno raven, v primerjavi s sedanjih 37,9 %, od tega je pri ženskah presegla 42,3 %, pri moških pa znaša 33,6 %;
- E. ker dosega izobraževanje odraslih v EU povprečje 11 %, cilj strategije Evropa 2020 pa je 15 %, vendar je delež žensk pri tem manjši, predvsem zaradi težav pri usklajevanju teh dejavnosti z doseganjem ravnovesja med delom in zasebnim življenjem;
- F. ker mora biti izobraževanje za enakost spolov namenjeno boju proti „feminizaciji revščine“, in sicer z odpravljanjem spolnih stereotipov, posledično pa se bo povečala

zastopanost žensk in deklet ter drugih družbenih spolov na gospodarskem, družbenem in političnem področju;

- G. ker sta se zaradi varčevalnih ukrepov in reform nacionalnih trgov dela, ki so jih sprejele države članice, povečali revščina in stopnja brezposelnosti, povečalo pa se je tudi število prekarnih in slabo plačanih delovnih mest; ker so ti ukrepi in reforme bolj prizadeli ženske;
- H. ker revščina zaradi neposrednih in posrednih stroškov šolanja močno vpliva na enake možnosti za dostop do izobraževanja;
- I. ker je gospodarska kriza prizadela zlasti ženske in povečala možnosti, da postanejo revne;
- J. ker ustrahovanje močno vpliva na učni uspeh, njegove psihološke posledice pa se pri fantih in dekletih razlikujejo, prav tako kot se razlikuje vpliv ustrahovanja na njihov učni uspeh;
- K. ker poklicno usposabljanje in izpopolnjevanje prispevata k vključevanju na trg dela;
 - 1. poudarja, da je enakopraven dostop do cenovno dostopnega otroškega varstva ključni element, ki omogoča usklajevanje družinskega in poklicnega življenja, zato da ženske ne bi bile prisiljene sprejeti delo za skrajšan ali polovičen delovni čas ali se delu celo odpovedati, dostop do brezplačnega in kakovostnega izobraževanja pa je osrednjega pomena pri zagotavljanju enakih možnosti za fante in dekleta in prekinitvi kroga revščine, zlasti za ženske;
 - 2. ugotavlja, da imata izobraževanje in kultura bistveno vlogo pri odpravljanju in spreminjanju vedenjskih vzorcev in stereotipov ter omogočata, da ženske in dekleta dosežejo enakost;
 - 3. poudarja, da je diskriminacija med spoloma še toliko pomembnejši dejavnik, če upoštevamo, da so dekleta zaradi nje prikrajšana ne le za dostop do izobraževanja, ampak tudi za končni cilj izobrazbe, ki mora prispevati k razvoju njihove osebnosti, sposobnosti in samospoštovanja, psihičnih in telesnih nagnjenj ter ovrednotenju njihovih zmožnosti;
 - 4. poudarja, da je treba najprej odpraviti vrzel med na splošno visoko stopnjo izobrazbe žensk v EU in poklicnimi možnostmi, ki so jim pozneje na voljo, saj ta vrzel pomeni izgubo za vso družbo;
 - 5. poudarja, da je treba zagotoviti pomoč in naložbe za učne dejavnosti in priložnosti, ki naj dopolnjujejo formalno izobraževanje, zlasti za dekleta, s čimer bodo dobile možnost usposabljanja za mehke in prečne veščine, kar bo prispevalo k razvoju evropskega državljanstva; poleg tega poudarja pomen neformalnega izobraževanja, da se lahko osebe z manjšimi kompetencami in tisti, izpostavljeni nevarnosti revščine, približajo izobraževalnemu in delovnemu okolju;
 - 6. poudarja, da je treba poklicno usposabljanje, izpopolnjevanje in druge vrste usposabljanja in usmerjanja razširiti tudi na odrasle, zlasti ženske, da se lahko vključijo

ali ponovno vključijo na trg dela in zmanjšajo nevarnost revščine;

7. poudarja, da enakost spolov v izobraževanju pomeni, da dekleta in fantje, ženske in moški, uživajo enake možnosti in obravnavo pri dostopu, obravnavi in rezultatih v zvezi z izjemno kakovostnim izobraževanjem, pa tudi pozitivne ukrepe za odpravljanje strukturne, kulturne in presečne spolne neenakosti, da se omogoči opolnomočenje žensk in deklet z izobraževanjem; želi opomniti, da je 60 % diplomantov v Evropski uniji žensk, vendar je hkrati še vedno več brezposelnih žensk kot moških; zato poudarja, da je treba predlagati trajne rešitve, ki bodo upoštevale vidik enakosti spolov v politikah za poklicno usmerjanje, ohranjanje delovnih mest in spodbujanje rasti;
8. poudarja pomen usposabljanja profesorjev, da prepoznavajo in preprečujejo učinke spolnih stereotipov in vlog, razdeljenih glede na spol; poudarja, da je treba preverjati, v kolikšni meri se v razredih odpravljajo spolni stereotipi;
9. poziva države članice in Komisijo, naj odpravijo ovire za dostop do formalnega in neformalnega izobraževanja ter vseživljenjskega učenja in naj zato izboljšajo ozaveščenost in usmerjanje, zagotovijo finančno podporo, pa tudi podporo, kot sta otroško varstvo in skrb za starejše, da se bodo lahko ženske in moški udeležili vseživljenjskega učenja, pri čemer pa naj sprejmejo medgeneracijski pristop in spodbujajo vlogo evropskih institucij;
10. opozarja, da je treba na vseh ravneh izobraževalnega sistema vključevati načelo enakosti spolov, in vztraja, da si je treba prizadevati za odpravo stereotipov glede tehničnih področij, ki omejujejo izbiro poklicne poti za dekleta; ugotavlja, kako pomembna je zastopanost žensk pri odločanju v izobraževalnih institucijah, tudi v šolah in univerzah;
11. poudarja, da se ženske in dekleta svobodno odločajo o svoji izobrazbi, poklicnem življenju in karieri;
12. je zaskrbljen zaradi diskriminacije žensk z otroki na delovnem mestu, in sicer ker so matere in ne ker bi slabše opravljale delo kot njihovi kolegi; poziva države članice, naj dejavno spodbujajo pozitivno podobo mater kot uslužbenk in odpravijo t. i. kaznovanje materinstva, ki je bilo dokazano v številnih raziskavah;
13. poziva k uvedbi mehanizmov financiranja, ki bodo spodbujali uravnoteženo zastopanost na področjih, kjer je prisotna neuravnoteženost med spoloma, in poudarja, da je treba podatke razčleniti po spolu, da bi bolje razumeli položaj deklet, fantov, moških in žensk ter bi se lahko učinkoviteje odzvali na neravnovesja; poziva Komisijo, naj posreduje ločene podatke po spolu in starosti o sodelovanju v programih evropske mobilnosti na področju izobraževanja, kot so Erasmus+, Ustvarjalna Evropa in Evropa za državljane;
14. poudarja, da je tveganje za revščino in socialno izključenost med otroci v vseh državah članicah močno povezano s stopnjo izobrazbe staršev in skrbnikov, zlasti matere, njihovim položajem na trgu dela in njihovimi socialnimi razmerami, pa tudi s storitvami za pomoč družinam, ki jih zagotavlja država; poudarja, da je pomanjkanje izobrazbe velik dejavnik tveganja za revščino in socialno izključenost otrok; ugotavlja, da lahko vrsta z družino povezanih dejavnikov, na primer nestabilnost v družini, življenjski slog, samohranilstvo, slabi življenjski pogoji, telesne in duševne zdravstvene težave ter

nasilje v družini, prav tako povečajo verjetnost, da mladi predčasno opustijo izobraževanje in usposabljanje;

15. poziva Komisijo in države članice, naj vlagajo v formalno in neformalno izobraževanje in vseživljenjsko učenje ter odpravijo revščino in povečajo zastopanost žensk na področjih, na katerih tradicionalno prevladujejo moški, na primer v znanosti, tehnologiji, inženirstvu, matematiki in podjetništvu, kar vključuje pozitivne vzornice in mreže vzajemnega mentorstva, da bi premagali spolne stereotipe in predsodke;
16. opozarja, da lahko revščina zavestno ali podzavestno vpliva na izbiro izobraževalnega programa pri dekletih in fantih, saj postane denar pomemben dejavnik; zato poudarja, da ima pomembno vlogo pedagoško svetovanje družinam, ki je dekletom in fantom v pomoč pri izbiri ustreznega izobraževalnega programa, v okviru katerega lahko uresničijo ves svoj potencial;
17. poudarja pomen športa kot oblikovalca značaja in prenašalca vrednot za preseganje predsodkov in stereotipov, ki ženskam in moškim preprečujejo razvoj na podlagi osebnih pričakovanj in sposobnosti;
18. poziva države članice, naj se bolj osredotočijo na pomen kakovostne telesne vzgoje za dekleta in fante ter oblikujejo strategije, kako jo doseči;
19. poudarja pomen izobraževanja preko športa in možnosti, da šport pomaga socialno ranljivim mladim pri vračanju na pravo pot, ter poziva države članice in športne organizacije, naj spodbujajo pošteno igro na športnih tekmovanjih;
20. zlasti opozarja, da imajo otroci migrantov in beguncev, tako fantje kot dekleta, pravico dostopa do izobraževanja, kar je ena od prednostnih nalog evropskih družb; zato poudarja, da bi bilo treba zaradi migracijske krize sprejeti nujne ukrepe na ravni EU in nacionalni ravni na področju izobraževanja migrantov; želi poudariti, da je izobraževanje nadvse pomembno za njihovo vključevanje v družbo in zaposljivost ter da se lahko kulturna segregacija in socialne razlike še povečajo, če se nacionalni izobraževalni sistemi ne bodo spopadli s tem izzivom; opozarja, da dostopa do izobraževanja v begunskih taboriščih ali krajih prihoda, z ustreznimi kakovostnimi standardi, jezikovno in psihološko pomočjo ne smejo ovirati birokratska in upravna vprašanja, povezana s priznavanjem statusa begunca;
21. opozarja, da sodijo migrantke in otroci migranti v eno najranljivejših skupin, pri kateri obstaja veliko tveganje ekonomske in socialne izključenosti v obliki slabšega dostopa do osnovnih storitev zdravstvenega varstva in dostojnega stanovanja;
22. poudarja, kako pomembno je, da moški in fantje dejavno sodelujejo pri vprašanju enakosti spolov, in da je treba v programe o enakosti spolov v okviru neformalnega izobraževanja in vseživljenjskega učenja vključiti tudi fante in moške, da bi pripomogli k premostitvi socialne izključenosti in diskriminacije, ki zastrujeta revščino žensk;
23. poudarja, da je treba v vseh izobraževalnih politikah, sprejetih za obravnavanje stičnih točk enakosti spolov in revščine, še posebej upoštevati tudi položaj žensk, ki se soočajo z večplastno diskriminacijo;

24. opominja, da je verjetnost, da bodo zapustili šolo z nizkimi kvalifikacijami ali brez njih, pri fantih skoraj dvakrat večja kot pri dekletih, da pa je mogoče na podlagi družbeno-gospodarskega ozadja in statusa bolje napovedati izobraževalne pogoje in učni uspeh kot zgolj na podlagi spola, zato se je treba v okviru vzpostavljanja visokokakovostnih izobraževalnih možnosti za vse osredotočiti na socialne in ekonomske izzive; zahteva vzpostavitev ustreznega pedagoškega načrta za odpravo tega neravnovesja;
25. poudarja, da je vseživljenjsko učenje pomembno z vidika zagotavljanja novih priložnosti za odrasle, ki so morali zgodaj opustiti šolanje ali jim prvotno izbrana poklicna usmeritev ne omogoča uresničitve osebnih ambicij ali potenciala;
26. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo dostop do programov poklicnega usposabljanja za otroke in odrasle ter spodbujajo te programe; opozarja na pomembno vlogo Evropskega socialnega sklada, ki s financiranjem politik usposabljanja pomaga pri vključevanju na trg dela, ter poziva države članice in lokalne oblasti k spodbujanju njegove uporabe;
27. opozarja na prispevek prostovoljskih organizacij in terciarnega sektorja na tem področju ter poziva države članice, naj podpirajo njihova prizadevanja; opozarja na množično sodelovanje žensk v prostovoljskem sektorju, tudi na področju izobraževanja, ter njihovi pomoči pri izobraževanju begunskih in revnih otrok in izboljševanju njihovih možnosti;
28. opozarja, da je finančna kriza leta 2008 upočasnila napredovanje žensk na trgu dela in njihovo vključevanje vanj, pri čemer ženske zaostajajo za moškimi z enakimi kvalifikacijami; poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za zagotavljanje enakih poklicnih priložnosti in tako prepreči, da bi ženske počasneje poklicno napredovale in zapadle v revščino; poziva k sprejetju posebnih podpornih ukrepov za povečanje števila žensk na vseh področjih trga dela in zagotovitev enakih možnosti, da bodo ženske lahko usklajevale delo in usposabljanje ter delile družinske obveznosti s partnerji;
29. meni, da je sodelovanje deklet v šolskih dejavnostih nujni pogoj v boju proti osipu, saj deklice postanejo bolj samozavestne, ko dobijo možnost pozitivno spremeniti svoje življenje ali življenje ljudi okoli njih; ugotavlja, da lahko vključevanje deklet pomaga tudi pri spreminjanju javnega mnenja o tem, kakšne so njihove sposobnosti, ter omogoča, da se jih dojema kot državljanke in dejavne članice družbe pri varovanju pravic.

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

Datum sprejetja	25.1.2016
Izid končnega glasovanja	+: 24 -: 4 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Isabella Adinolfi, Andrea Bocskor, Louise Bours, Nikolaos Hundis (Nikolaos Chountis), Silvia Costa, Mircea Diaconu, Damian Drăghici, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Jorgos Gramatikakis (Giorgos Grammatikakis), Petra Kammerevert, Rikke Karlsson, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Stefano Maullu, Luigi Morgano, Michaela Šojdrová, Yana Toom, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Eider Gardiazabal Rubial, Dietmar Köster, Zdzisław Krasnodębski, Ernest Maragall, Algirdas Saudargas
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Gabriel Mato, Jaromír Štětina

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V PRISTOJNEM ODBORU**

Datum sprejetja	19.4.2016
Izid končnega glasovanja	+: 25 -: 2 0: 4
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Maria Arena, Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Viliya Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Mlinar, Maria Noichl, Marijana Petir, Pina Picierno, João Pimenta Lopes, Terry Reintke, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská, Jana Žitňanská
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Rosa Estaràs Ferragut, Kostadinka Kuneva, Constance Le Grip, Evelyn Regner, Marc Tarabella
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Julia Reid, Marco Zanni

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

25	+
ALDE	Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar
EFDD	Marco Zanni
GUE/NGL	Malin Björk, Kostadinka Kuneva, João Pimenta Lopes
PPE	Anna Maria Corazza Bildt, Rosa Estaràs Ferragut, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Elisabeth Köstinger, Constance Le Grip
S&D	Maria Arena, Vilija Blinkevičiūtė, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner, Marc Tarabella
VERTS/ALE	Terry Reintke, Jordi Sebastià, Ernest Urtasun

2	-
EFDD	Julia Reid
PPE	Michaela Šojdrová

4	0
ECR	Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská
PPE	Marijana Petir, Anna Záborská

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani